

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Nomine Consult“
J. Tumo-Vaižganto g. 8-1
Vilnius
Info.lt@nomineconsult.com

2018-04-13
į 2018-03-29

Nr. (28.5)-A4-3513
Nr. 29/03/18-R1

AB „Amilina“
info@amilina.com

pagal adresatų sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL AB „AMILINA“ POŽEMINIO VANDENS VANDENVIETĖS NAŠUMO DIDINIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

AB „Amilina“, J. Janonio g. 12, Panevėžys, tel. (8 45) 461133, el. p.: info@amilina.com, kontaktinis asmuo: DSS ir aplinkosaugos specialistė Milda Baliienė.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Nomine Consult“, adresas: J.Tumo-Vaižganto g. 8-1, Vilnius, , tel. 8 52107210, info@nomineconsult.com, kontaktinis asmuo: projektų vadovė Rūta Gadišauskaitė.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo:

-10.19 punktu - požeminio vandens vandenviečių įrengimas (kai pajėgumas – mažiau kaip 10 milijonų m³, bet daugiau kaip 350 000 m³ per metus);

-14 punktu - į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

J. Janonio g. 12, Panevėžys.

PŪV teritorija nesiriboja su miškais, pievomis ar pelkėmis ir jų apsaugos zonomis. Čia nėra ir biotopų buveinėse esančių saugomų rūšių. Artimiausia saugoma teritorija – Sanžilės kraštovaizdžio draustinis, nuo PŪV nutolęs daugiau negu 3 km atstumu į vakarų pusę.

Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 1-25-1 „Dėl Panevėžio miesto bendrojo plano (korektūros) patvirtinimo“ pagrindiniame brėžinyje PŪV teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo objektų bei į komercinės paskirties su pramonės infrastruktūros teritorijomis teritorijas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

PŪV – AB „Amilina“ požeminio gamybinio vandens vandenvietės našumo didinimas – bus vykdoma įrengiant naują gręžinį (arba naują dviejų gręžinių aikštelę). AB „Amilina“ gamybinę veiklą vykdo Panevėžio mieste, šiaurės vakariniame pramonės rajone, 10,0153 ha žemės sklype, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Įkautusių įrenginių vėsinimui AB „Amilina“ naudoja požeminį vandenį. AB „Amilina“ vandenvietėje išgaunamas požeminis gamybinis vanduo yra iš tų pačių vandeninių sluoksnių, kaip ir Panevėžio miesto vandenvietėje. Sandaria vandentiekio trasa ir hermetiškais nerūdijančio plieno aušintuvais pratekęs vanduo, kaip aušinimo vandens gamybinės nuotekos, per lietaus nuotekų tinklą išleidžiamas į gamtinę aplinką – Nevėžio upę. Esamos požeminio gamybinio vandens vandenvietės išteklių (2400 m³/d) patvirtinti (aprobuoti) 25 metų vandenvietės eksploatavimui. Planuojama didinti vandenvietės našumą iki 200 m³/h, 4800 m³/d požeminio vandens. Planuojamas gręžinio gylis – 220-240 m. Vandenvietės plėtra ir jos našumo didinimas bus atliktas LGT įregistravus Žemės gelmių tyrimą, pagal tam tikslui parengtą projektą. Galimo tyrimo trukmė – 2-3 metai. Gręžinių skaičių aikštelėje lems aikštelės geologinis pjūvis, uolienu filtracinės savybės ir požeminio vandens kokybė.

Aikštelės žvalgymo darbai bus atliekami pagal LR Žemės gelmių įstatymą, Ištirtų požeminio vandens išteklių aprobavimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2012 m. gegužės 29 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos įsakymu Nr. 1-90 ir kitus minėtus darbus reglamentuojančių normatyvinių dokumentų reikalavimus. Darbai bus laikomi atliktais, įvertinus išteklius ir poveikį aplinkai. Esant poreikiui bus atliekamas poveikio aplinkai (šiuo atveju Panevėžio miesto ir artimiausioms aplinkinėms vandenvietėms) matematinis modeliavimas. Tolygus vandenvietės našumo didinimas bus stebimas. Nustačius neigiamas vandenvietės našumo didinimo pasekmes, bus apsiribota pasiektu vandenvietės našumo didinimu, o esant poreikiui, pasiektas našumas gali būti mažinamas. Tai priklausys nuo šio objekto išplėstinio požeminio vandens ir kitų aplinkos objektų monitoringo rezultatų. Pasiėkus projektinį vandenvietės našumą, pagal atliktų žvalgybos darbų ir pirmuosius monitoringo duomenis, bus atliekamas vandenvietės poveikio paviršiniam ir požeminiam vandeniui ir artimiausioms vandenvietės 3D matematinis modeliavimas.

AB „Amilina“ vandenvietės našumo didinimo galimo poveikio Šventosios – Upninkų vandeningajam kompleksui ir Panevėžio m. I-os vandenvietės vertinimui šiame darbų etape pasinaudota 2011 m. atlikto matematinio modeliavimo duomenimis ir rezultatais. Pagal nustatytus faktinius Šventosios-Upninkų komplekso apatinės dalies požeminio vandens pjezometrinio lygio pažemėjimo bei AB „Amilina“ ir Panevėžio m. I-os vandenvietės sąveikos matematinio modeliavimo interpretavimo duomenis, AB „Amilina“ vandenvietės našumo didinimas negali turėti esminės įtakos Panevėžio m. I-os vandenvietės požeminio vandens išteklių kiekiui.

Įmonės giluminių gręžinių požeminis vanduo, panaudotas aušinimui, išlieka sąlyginai švarus ir šiuo metu išleidžiamas į UAB „Panevėžio gatvės“ tinklus. Nuotekų išleidimo gelžbetoninio vamzdžio skersmuo – 100 cm. Didinant vandenvietės našumą, atitinkamai padidės išleidžiamų gamybinių nuotekų kiekis iki 200 m³/h, 4 800 m³/d. Gamybinės nuotekos bus išleidžiamos (iki 30 °C temperatūros) į lietaus nuotekų tinklus, kuriais pateks į Nevėžio upę (nutolusią apie 450 m), todėl į Nevėžio upę išleidžiamų nuotekų temperatūra sumažės. Remiantis Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, karpiniuose vandens telkiniuose (Nevėžio upė ir joje esančios visos patvankos priklauso karpiniams vandens telkiniams)

temperatūra pasroviui nuo terminės taršos šaltinio susimaišymo zonos gale (500 m pasroviui nuo šaltinio), lyginant su temperatūra aukščiau terminės taršos šaltinio, neturi padidėti daugiau kaip 3°C. Pagal hidrologinio režimo pokyčio skaičiavimus, net šiltuoju metų laikotarpiu jau 100 m žemiau išleistuvo vandens temperatūros pokytis būtų mažesnis nei 0,1 °C. AB „Amilinos“ naudojamas išleistuvas nuotekas išleidžia ne upėje, o patvankoje - žemiau išleistuvo yra dirbtinis hidrotechninis statinys (ties Vakarinės gatvės tiltu per Nevėžio upę). Kadangi atlikti hidrologiniai skaičiavimai įrodo, kad temperatūros padidėjimas daugiau nei 3 °C bus iki 100 metrų nuo išleistuvo, poveikis žuvims patvankoje bus minimalus, nes žuvis laisvai galės pasirinkti tokią tvenkinio zoną, kurios temperatūra joms bus optimaliausia. Vykdam PŪV, vidutinis metinis upės debitas padidėtų 0,6-2,6 %. Tik labai sausais metais tai būtų juntamas Nevėžio upės metinio nuotėkio padidėjimas. Tai dalinai kompensuotų vandens netektį sausmečiu dėl nutraukto vandens perkėlimo iš Šventosios upės baseino.

Staigiai nutraukus arba pradėjus pašildinto vandens tiekimą šaltuoju laikotarpiu (spalio-balandis) ir žuvų neršto metu (kovas-birželis), staigus temperatūrinis šokas gali sukelti žuvų žūtį. Tai ypač svarbu neršto metu, nes žuvų ikrai ir mailius yra žymiai jautresni staigiems temperatūriniais svyravimams. Šaltuoju metų laiku temperatūriniai pokyčiai netūrėtų būti didesni nei 2 °C per valandą, o žuvų neršto metu (kovas – birželis) ne daugiau nei 1 °C per valandą. Įvykus avarinei telkinio taršai pašildintas vanduo gali žymiai paspartinti ištirpusio deguonies suvartojimą (ypač šiltuoju metų laiku), kas gali sukelti masinę žuvų žūtį, todėl esant tokiai avarinei situacijai būtina stebėti ištirpusio deguonies kiekį vandens telkinyje ties (aukščiau ir žemiau) AB „Amilina“ naudojamu išleistuvu. Priklausomai nuo ištirpusio deguonies parametru būtina imtis visų galimo poveikio mažinimo priemonių, įskaitant ir pašildinto vandens išmetimo sustabdymą. Nuotekų išleidimo vietoje ir Nevėžio upės vandenyje aukščiau ir žemiau išleistuvo, naudojant sertifikuotą lauko matavimų laboratoriją, bus atliekami nuolatiniai temperatūros, ištirpusio deguonies, oksidacijos-redukcijos potencialo (Eh) ir vandenilio jonų koncentracijos (pH) matavimai (monitoringas). Nustačius, kad dėl aušinimo vandens gamybinių nuotekų išleidimo reikalingas Nevėžio vandens papildymas ištirpusiu deguonimi, bus suprojektuotas ir pastatytas stacionarus paviršinio vandens aeratorius. Į gamtinę aplinką išleidžiamų gamybinių nuotekų mėginių ėmimui AB „Amilina“ planuoja įsirengti automatinį mėginių semtuvą.

Atsižvelgiant į LR aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymą Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, patvirtinto Nuotekų tvarkymo reglamentu, poveikis paviršiniam vandens telkiniui įvertintas pagal BDS₇, bendrą N ir bendrą P. Atlikus išleidžiamų nuotekų poveikio priimtuvui skaičiavimą, didžiausia BDS₇ koncentracija nuotekų vidutiniame paros mėginyje arba momentiniame nuotekų mėginyje, kuriai esant nebus viršytas leistinas poveikis priimtuvui – 6,184 mg/l.

Poveikis biologiniams upės kokybės elementams (floros – fitobentosos ir makrofitų gausa bei taksanominė sudėtis, makrostuburių taksonominė sudėtis ir gausa, ichtiofaunos taksonominė sudėtis, gausa ir amžiaus struktūra) neigiamos įtakos dėl upės nuotėkio padidėjimo neturi būti, nes Nevėžio upėje problema buvo ir tebėra per mažas upės nuotėkis, ypač minimalus nuotėkis sausmečiu. Nežymus vandens temperatūros padidėjimas ir prisotinimo deguonimi sumažėjimas upėje neturės reikšmingo poveikio biologiniams upės kokybės elementams, nes jau 100 m žemiau išleistuvo temperatūros pokytis būtų mažesnis už 0,1 °C.

Įgyvendinus PŪV – padidinus vandenvietės našumą – pavojingų, nepavojingų ir radioaktyviųjų atliekų nesusidarys. Eksploatacijos metu reikšmingi atliekų kiekiai nesusidaro.

Statybos darbų metu reikšmingi statybinių atliekų kiekiai nesusidarys. Statybos darbų metu iškastas gruntas panaudojamas aplinkos sutvarkymo darbams.

Dėl PŪV fizikinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė) nenumatomas. Statybos darbų metu galimas trumpalaikis triukšmo ir vibracijos padidėjimas.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Vandenvietės plėtra ir jos našumo didinimas bus atliktas LGT įregistravus Žemės gelmių tyrimą, pagal tam tikslui parengtą projektą. Tolygus vandenvietės našumo didinimas bus stebimas. Nustačius neigiamas vandenvietės našumo didinimo pasekmes, bus apsiribota pasiektu vandenvietės našumo didinimu, o esant poreikiui, pasiektas našumas gali būti mažinamas.

6.2. Pasiekus projektinį vandenvietės našumą, pagal atliktų žvalgybos darbų ir pirmuosius monitoringo duomenis, bus atliekamas 3D matematinis modeliavimas, kad įvertinti vandenvietės poveikio paviršiniam ir požeminiam vandeniui ir artimiausioms vandenvietėms.

6.3. Gamybinės nuotekos bus išleidžiamos (iki 30 °C temperatūros) į lietaus nuotekų tinklus, kuriais pateks į Nevėžio upę (nutolusią apie 450 m), todėl į Nevėžio upę išleidžiamų nuotekų temperatūra sumažės.

6.4. Nuotekų išleidimo vietoje ir Nevėžio upės vandenyje aukščiau ir žemiau išleistuvo, naudojant sertifikuotą lauko matavimų laboratoriją, bus atliekami nuolatiniai temperatūros, ištirpusio deguonies, oksidacijos-redukcijos potencialo (Eh) ir vandenilio jonų koncentracijos (pH) matavimai (monitoringas). Nustačius, kad dėl aušinimo vandens gamybinių nuotekų išleidimo reikalingas Nevėžio vandens papildymas ištirpusiu deguonimi, bus suprojektuotas ir pastatytas stacionarus paviršinio vandens aeratorius.

6.5. Vykdamas PŪV, vidutinis metinis upės debitas padidėtų 0,6-2,6 proc. Tai dalinai kompensuotų vandens netektį sausmečiu dėl nutraukto vandens perkėlimo iš Šventosios upės baseino.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 1-25-1 „Dėl Panevėžio miesto bendrojo plano (korektūros) patvirtinimo“ pagrindiniame brėžinyje PŪV teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo objektų bei į komercinės paskirties su pramonės infrastruktūros teritorijomis teritorijas.

7.2. Pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2017-11-03 raštą Nr. (6)-1.7-4757 „Dėl tarnybinės pagalbos suteikimo“, pagal kompetenciją įvertinusi PAV informaciją, LGT trūkumų nepastebėjo ir pastabų ir pasiūlymų šiame etape neturi.

7.3. Pagal nustatytus faktinius Šventosios-Upninkų komplekso apatinės dalies požeminio vandens pjezometrinio lygio pažemėjimo bei AB „Amilina“ ir Panevėžio m. I-os vandenviečių sąveikos matematinio modeliavimo interpretavimo duomenis, AB „Amilina“ vandenvietės našumo didinimas negali turėti esminės įtakos Panevėžio m. I-os vandenvietės požeminio vandens išteklių kiekiui.

7.4. PŪV eksploatacijos metu poveikis dirvožemiui ir žemės gelmėms nenumatomas.

7.5. Hidrologiniai skaičiavimai įrodo, kad temperatūros padidėjimas daugiau nei 3°C bus iki 100 metrų nuo išleistuvo, todėl poveikis žuvims bus minimalus ir terminė tarša neviršys karpiniams telkiniams keliamų reikalavimų pagal Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

7.6. Padidinus iš AB „Amilina“ išleidžiamų gamybinių nuotekų kiekį iki 200 m³ per valandą, maksimalus Nevėžio debitas padidėtų labai nežymiai – tik 0,05-0,29 %, vidutinis metinis debitas padidėtų 0,6-2,6 %. Tik labai sausais metais tai būtų juntamas metinio nuotėkio padidėjimas, galintis dalinai kompensuoti nuo 2000 m. nutrauktą vandens permetimą iš Šventosios baseino.

7.7. Šiek tiek didesnis poveikis Nevėžio vandens temperatūrai (žemiau AB „Amilina“ naudojamo išleistuvo) gali būti žiemos ir vasaros mėnesiais – per šilto ir šalto laikotarpio nuosėkį. Tačiau jau už 100 m. žemiau išleistuvo temperatūros pokytis būtų mažesnis už 0,1°C. Tai neturės įtakos upės ekosistemai.

7.8. Išleidžiant į upę 30°C temperatūros nuotekas, susimaišiusiame vandenyje deguonies tirpumas sumažėtų iki 15 %, tačiau nebūtų mažesnis nei 7,98 mg/l. Tai neturės įtakos upės ekosistemai.

7.9. PŪV metu žaliavų, cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių), įskaitant ir pavojingas chemines medžiagas ir preparatus, nenumatomas.

7.10. PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su saugomomis, „Natura 2000“, kultūros paveldo ar kitomis aplinkosauginiu požiūriu jautriomis teritorijomis.

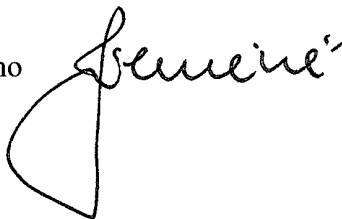
8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – AB „Amilina“ požeminio gamybinio vandens vandenvietės našumo didinimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Jūs turite teisę apskusti šią atrankos išvadą Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo/pranešimo/atsakymo įteikimo dienos.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

Aplinkos apsaugos agentūros 2018-04-~~13~~ rašto Nr. (28.5)-A4-~~3513~~ priedas

Adresatų sąrašas

Panevėžio miesto savivaldybės administracijai
el.p. savivaldybe@panevezys.lt

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Panevėžio departamentui
el.p. panevezys@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriui
el.p. panevezys@kpd.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
el.p. panevezys.pgv@vpgt.lt

kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentui
el.p. panevezioraad@prd.am.lt